

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Hargaša a členiek senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a JUDr. Jaroslavy Fúrovej v právnej veci žalobcu: **JUDr. L.**, bytom O., proti žalovanému: **Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky**, so sídlom Župné námestie č. 13, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 3426/2005-41 zo dňa 18. januára 2007, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S 28/2007-56 zo dňa 8. októbra 2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S 28/2007-56 zo dňa 8. októbra 2008 **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave v zmysle ustanovenia § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zamietol ako nedôvodnú žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 3426/2005-41 zo dňa 18. januára 2007, potvrdzujúceho rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu č. 3426/2005-43-142 zo dňa 13. septembra 2005, ktorým bol žalobcovi podľa ustanovenia § 95 ods. 1 zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 385/2000 Z.z.“) s účinnosťou od 1. januára 2005 priznaný mesačný príplatok za výkon funkcie sudcu vo výške 9.430,--Sk. Zároveň žalovanému nepriznal právo na náhradu trov konania.

V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že súd po preskúmaní zákonnosti napadnutého rozhodnutia dospel k záveru, že s poukazom na ustanovenie § 151 ods. 6 zák. č. 385/2000 Z.z. minister spravodlivosti môže, ale nemusí žiadosti na odstránenie tvrdosti zákona vyhovieť, nakoľko označené právne ustanovenie je konštruované tak, že žiadateľ nemá právny nárok na kladné vybavenie žiadosti. Podľa názoru súdu, vzhľadom na ustanovenie § 245 ods. 2 OSP ide o rozhodnutie, ktoré správny orgán vydal na základe zákonom povolenej voľnej úvahy a súd preskúmava iba, či takéto rozhodnutie nevybočilo

z medzí a hľadísk ustanovených zákonom. Súd nemôže posúdiť účelnosť a vhodnosť správneho rozhodnutia. Súd je názoru, že takáto voľná úvaha musí byť riadne zdôvodnená, preskúmateľná, musí ísť o sled určitých myšlienok a hodnotení, ktoré sú logicky vyhodnotené a je z nich možné usúdiť na základe akých skutočností bolo rozhodnutie pri povolení voľnej úvahy vydané. Krajský súd dospel k záveru, že pojem iná právna prax sa používa len v súvislosti s odstraňovaním tvrdosti zákona, a keďže ide o inú právnu prax než je uvedené v § 151 ods. 5 zák. č. 358/2000 Z.z. spadá pod oprávnenie ministra na započítanie podľa jeho voľnej právnej úvahy.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie namietajúc nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie veci, žiadajúc zmenu prvostupňového súdneho rozhodnutia tak, že rozhodnutie žalovaného sa zrušuje a vec sa mu vracia na ďalšie konanie. V odôvodnení odvolania uviedol, že do vydania rozhodnutia žalovaného nebolo sporné, že vyučoval právne predmety (čoho dôkazom je rozhodnutie Ministerstva spravodlivosti SR z roku 1992, ktoré je súčasťou osobného i súdneho spisu), pričom žalovaný bez akéhokoľvek dôkazu uviedol rozporný a nepravdivý dôvod, ktorý si osvojil aj súd vo svojom rozhodnutí. Predložením vyhlášky Ministerstva školstva SR dokázal, že na ich vyučovanie bolo a je potrebné vysokoškolské právnické vzdelanie univerzitného smeru v súčasnosti druhého stupňa. Žalobca uviedol, že je nutné zdôrazniť kvalitatívny rozdiel, keď žalobca túto činnosť spája s vyučovaním právnych predmetov nie s vyučovaním telesnej, či občianskej výchovy.

Žalovaný odvolací návrh nepodal, ani sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP a § 214 ods. 2 OSP v spojení § 246c ods. 1 veta prvá OSP) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

V správnom súdnictve preskúmajajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 OSP).

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní; ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu, ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami, ako ten, o koho práva v konaní ide.

Podľa § 245 ods. 2 OSP pri rozhodnutí, ktoré správny orgán vydal na základe zákonom povolenej voľnej úvahy (správne uváženie), preskúmava súd iba, či také rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom. Súd neposudzuje účelnosť a vhodnosť správneho rozhodnutia.

Podľa ustanovenia § 151 ods. 5 zák. č. 385/2000 Z. z. za čas výkonu funkcie sudcu sa na účely ustanovené v § 21 ods. 2, § 50 ods. 1, § 95 ods. 4 považuje aj čas výkonu funkcie arbitra a štátneho notára, čas výkonu funkcie v správe súdov a čas výkonu funkcie

prokurátora, ako aj čas vykonávania inej právnickej činnosti, ak sa oprávnený stal sudcom do dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona. Rovnako sa započítava aj čas, v ktorom sudca nemohol vykonávať funkcie z dôvodov uvedených v osobitnom predpise.

Podľa ustanovenia § 151 ods. 6 zák. č. 385/2000 Z. z. minister môže so súhlasom súdnej rady na odstránenie tvrdosti zákona započítať do času výkonu funkcie sudcu aj inú právnu prax.

Z obsahu predložených spisov odvolací súd zistil, že dňa 21. januára 1992 bol žalobca Slovenskou národnou radou v Bratislave vymenovaný za sudcu Krajského súdu v Košiciach a dňa 30. januára 1992 zložil zákonom predpísaný sľub. Predmetom súdneho preskúmacieho konania je nezapočítanie do doby rozhodnej pre výšku mesačného príplatku k dôchodku sudcu doby od 1. augusta 1970 do 31. januára 1992, odpracovaných žalobcom ako stredoškolským profesorom. Prvostupňový správny orgán rozhodnutím č. 3426/2005-43-142 zo dňa 13. septembra 2005 podľa ustanovenia § 95 ods. 1 zák. č. 385/2000 Z.z. s účinnosťou od 1. januára 2005 priznal žalobcovi mesačný príplatok za výkon funkcie sudcu vo výške 9.430,--Sk. Žalovaný ako druhostupňový správny orgán rozhodnutím č. 3426/2005-41 zo dňa 18. januára 2007 zamietol podaný rozklad žalobcu a prvostupňové správne rozhodnutie potvrdil. Včas podanou žalobou sa žalobca domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného a vrátenia veci na ďalšie konanie.

Minister spravodlivosti môže, ale nemusí žiadosti na odstránenie tvrdosti zákona vyhovieť, nakoľko označené právne ustanovenie je konštruované tak, že žiadateľ nemá právny nárok na kladné vybavenie žiadosti. Podľa názoru odvolacieho súdu, vzhľadom na ustanovenie § 245 ods. 3 OSP ide o rozhodnutie, ktoré správny orgán vydal na základe zákonom povolenej voľnej úvahy a súd preskúmava iba, či takéto rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom. Súd nemôže posúdiť účelnosť a vhodnosť správneho rozhodnutia. Odvolací súd je názoru, že takéto voľná úvaha musí byť riadne zdôvodnená, preskúmateľná, musí ísť o sled určitých myšlienok a hodnotení, ktoré sú logicky vyhodnotené a je z nich možné usúdiť na základe akých skutočností bolo rozhodnutie pri povolení voľnej úvahy vydané. Podľa žalovaného výkon činnosti stredoškolského učiteľa, v danom prípade vyučovanie občianskej výchovy, nebol podmienený právnickým vzdelaním, i keď ju vykonávala osoba s takýmto vzdelaním, a preto ju nepovažoval za inú právnickú činnosť, ale za inú právnu prax v zmysle ustanovenia § 151 ods. 6, v zmysle ktorého je na správnom uvážení ministra, či čas výkonu takéhoto povolania uzná do času výkonu funkcie sudcu.

Správne uváženie (diskrečná právomoc správneho súdnictva) je svojou podstatou možnosťou správneho orgánu vybrať pri rozhodovaní jedno z viacerých dovolených riešení, na ktorom potom spočíva preskúmané rozhodnutie. V takých prípadoch, v ktorých správny orgán "môže" alebo "nemôže", a v podobne vyjadrených situáciách je správny súd oprávnený preskúmať len to, či došlo k výberu z niektorých dovolených možností, ale výber sám zásadne prieskumu nepodlieha. Preskúmanie sa vykoná podľa kritérií, ktoré pre správne uváženie uvádza zákon a ktoré tvoria nevyhnutné východiská pre výsledok správneho uváženia premietnutý do rozhodnutia správneho orgánu. Vychádza sa nielen z týchto kritérií, ale aj z účelu zákona, ktorý tvorí významné interpretačné hľadisko.

Oblasť povolenej voľnej úvahy (správne uváženie) je v správnom práve pomerne široká. Správny orgán však nemôže rozhodovať celkom podľa svojej ľubovôle. Súd preskúmava správne uváženie v tom smere, či nevybočilo z medzí a hľadísk stanovených

zákonom. Ak je v súlade s pravidlami logického uvažovania, ak podmienky takej úvahy boli zistené riadnym procesným postupom, potom súd nemôže z tých istých skutočností vyvodzovať iné, alebo aj opačné závery, lebo by tým zasiahol do voľnej úvahy (správneho uváženia) príslušného správneho orgánu.

Odvolací súd je toho názoru, že podľa ustanovenia § 151 ods. 5 zák. č. 385/2000 Z. z. za čas výkonu funkcie sudcu sa zo zákona považuje aj čas výkonu funkcie arbitra a štátneho notára, čas výkonu funkcie v správe súdov a čas výkonu funkcie prokurátora, ako aj čas vykonávania inej právnickej činnosti, ak sa oprávnený stal sudcom do 1. januára 2001, pričom pri **inej právnickej činnosti** ide o povolania (napr. výkon povolania podnikového právnika, čakaťa prokuratúry, vysokoškolského pedagóga na právnickej fakulte prednášajúceho právne predmety, atď.), pri ktorých **je nutnosťou vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa**. Podľa názoru odvolacieho súdu pojem „**iná právna prax**“ uvedený v odseku 6 subsumuje výkon takých povolaní, pri ktorých **nie je vždy nevyhnutnou podmienkou vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, ale v rámci výkonu povolania je možné prísť do kontaktu s právom** (napr. výkon povolania ekonóma, personalistu, atď.), a preto zákon umožňuje na odstránenie tvrdosti zákona, aby minister so súhlasom súdnej rady započítal do času výkonu funkcie sudcu aj inú právnu prax ako je uvedená v odseku 5, avšak je to plne na správnom uvážení ministra, teda žiadateľ nemá zo zákona nárok na započítanie času výkonu inej právnej praxe do času výkonu funkcie sudcu. Na uvedenom závere (že v danom prípade u žalobcu išlo o inú právnu prax v zmysle ustanovenia § 151 ods. 6 zák. č. 385/2000 Z. z.) nemení nič ani žalobcom tvrdená a preukázaná skutočnosť, že žalobca ako stredoškolský učiteľ vyučoval právne predmety, na ktoré bolo vyžadované vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

V súlade so závermi prvostupňového súdu i odvolací súd mal z predloženého spisového materiálu za preukázané, že skutkový stav bol správnym orgánom náležite zistený a správne právne posúdený. Podľa názoru odvolacieho súdu žalovaný vo veci rozhodol v súlade s vyššie uvedenými kritériami a zákonnými ustanoveniami.

Vzhľadom na to, že žalobca v odvolaní neuviedol také skutočnosti, ktoré by spochybňovali vecnú správnosť výroku rozsudku súdu prvého stupňa, ani také právne relevantné námietky, s ktorými by sa krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nebol dostatočne vypořiadal, Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods. 1, 2 OSP s poukazom na 250ja ods. 3 veta druhá OSP potvrdil.

O náhrade trov konania Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v súlade s ustanovením § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 250k ods. 1 OSP tak, že náhradu trov odvolacieho konania účastníkom nepriznal, nakoľko žalobca nemal v odvolacom konaní úspech a žalovanému trovy konania nevznikli, ani si náhradu trov odvolacieho konania v zmysle ustanovenia § 151 ods. 1 veta prvá OSP neuplatnil.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave, dňa 17. februára 2010

**JUDr. Jozef H a r g a š, v. r.
predseda senátu**

Za správnosť vyhotovenia:
Peter Szimeth